

[Socialministeren]

den gældende mellemste invalidepension, men det foreslås også, at der ikke længere skal tages hensyn til en eventuel ægtefælles indtægt.

Det skal altså alene være ansøgerens egen indtægt, der skal lægges til grund ved behovsvurdering.

Jeg finder det ligesom førtidspensionsudvalget stridende mod en behovsvurdering at bortse fra den pågældendes samlede forsørgelsessituation.

Det kan i øvrigt diskuteres, om det er rimeligt at vælge en aldersgrænse på 60 år for ændringen i pensionsstørrelsen. Jeg skal minde om, at den erhvervsaktive alder her i landet jo fortsat går op til det syvogtresindstyvende år.

I bemærkningerne til forslaget understreges det, som naturligt er, at alle muligheder for revalidering skal være udtømt, før en pension tilkendes. Det bliver fremhævet, at ingen må tildeles pension på grund af udviklingen på arbejdsmarkedet, og dette mener man især må indskræpes over for kommunerne, når det gælder personer op til 45 år.

Jeg kunne fristes til at tage denne bemærkning til indtægt for, at der alligevel er en vis betænkelighed hos forslagsstillerne ved at tildele pension til helt unge mennesker på grundlag af et behovskriterium.

En førtidspension på socialt kriterium fra 55 års alderen svarer efter regeringens opfattelse til, hvad det er nødvendigt og forsvarligt at gennemføre i den meget anspændte økonomiske situation, vi befinder os i.

Det understreges af forslagsstillerne, at forslaget vil betyde administrativ forenkling, at ekspeditionstiden kortes ned, at sagsbehandlingen forenkles, og at de administrative omkostninger reduceres.

Jeg tvivler egentlig på, at det vil blive så nemt at administrere, som der lægges op til i forslaget. Alene udvidelsen af personkredsen, der kan få pension efter et socialt kriterium, vil kræve øget administration. Det bliver heller ikke nemt at undgå lægeerklæringer, når der skal tildeles pension til de yngre aldersgrupper, hvor der i bedømmelsesgrundlaget i vidt omfang må indgå helbredsmæssige oplysninger.

Jeg vil lige med få ord sige noget om økonomien i forslaget. Beregningerne over socialdemokratiets forslag viser, at forslaget gennemførelse anslås at ville medføre merud-

gifter det første år på ca. 565 mill. kr. Efter fem år vil merudgifterne være ca. 650 mill. kr. Det er unægtelig et betydeligt højere tal, end der opereres med i regeringens forslag.

I forbindelse med omtalen af økonomien i forslaget vil jeg gerne med det samme ramme en pæl igennem illusionen om, at bare der er penge i den sociale pensionsfond, er alt godt. Jeg har bl.a. adskillige tidligere socialdemokratiske ministre bag mig, når jeg siger, at den omstændighed, at vi har en pensionsfond, ikke betyder, at finansieringsproblemet set ud fra et statsfinansielt og et samfundsøkonomisk synspunkt dermed er afklaret. Realiteten er, at pengene skal skaffes her og nu, det er det, der er den realistiske samfundsøkonomiske situation.

Forslaget lægger op til, at man i forbindelse med en pensionsreform tager spørgsmålet om en omlægning af finansieringsreglerne op. Det er noget, der i forvejen arbejdes med. Der blev i 1981 afgivet en rapport om finansiering, og resultatet af dette udvalgsarbejde må med ind i en samlet løsning for hele det sociale område.

Regeringen er positiv over for en omlægning af finansieringsreglerne. En omlægning på pensionsområdet må dog ses som et led i en samlet omlægning inden for det sociale område. Som sagt arbejder regeringen med spørgsmålet, og jeg er glad for, at socialdemokratiet er indstillet på ændringer på dette område.

Socialdemokratiets forslag har som nævnt så mange lighedspunkter med regeringens lovforslag, at der må være mulighed for at opnå en bred opbakning for ændringer på førtidsområdet, men det ligger klart, at vi fra regeringens side ikke kan acceptere et forslag med så stærke udgiftsstigninger, som tilfældet er.

Erik B. Smith (S):

Førtidspensionsudvalget afgav allerede i februar 1980 sin betænkning, og det er vel ikke forkert at sige, at nogle af hovedkonklusionerne var, at førtidspensionsreglerne var eller er uoverskuelige, og at det i øvrigt ikke er et så fintmasket net, at man undgår, at nogen falder igennem systemet, selv om det er aldeles åbenbart, at der er behov for varig forsørgelse.